

Itinerari educatiu d'Economia Social i Finances Ètiques

MÒDUL 2

Mòdul 2

Afrontar la vida
conjuntament:

Els valors de l'economia social

Benvinguda i introducció

Roda de presentacions:

Quin
som?

D'on
venim?

L'itinerari Educatiu d'Economia Social i Finances Ètiques té per objectiu introduir el **cooperativisme, l'economia social i les finances ètiques**, des d'una perspectiva crítica i plural, a les aules d'educació secundària

Itinerari – Mòduls

- ✓ Obrir la mirada: l'economia més enllà dels diners
- ✓ **Els valors de l'Economia Social i Solidària**
- ✓ Emprendre de forma col·lectiva: les cooperatives
- ✓ Consumir amb responsabilitat
- ✓ Les Finances Ètiques

Mòdul 2 – Continguts

Afrontar la vida conjuntament:
Els valors de l'economia social

- ✓ Benvinguda i introducció (5 min.)
- ✓ Activitat 1: Viure plegats (40 min.)
- ✓ L'Economia Social i Solidària a Catalunya (15 min.)

Activitat 1: Viure plegats

Objectiu: posar en pràctica la resposta a una necessitat figurada, com per exemple l'habitatge, aplicant els valors que caracteritzen el cooperativisme des del *role playing*.

- Ens organitzem per grups i ens repartim els 4 o 5 personatges. Llegim, individualment, la caracterització i els objectius del nostre personatge.

40 minuts

Activitat 1: Viure plegats

- A continuació, simulem una reunió per acordar els criteris de convivència, amb les targetes-pregunta com a guia.
- Anotem els principals acords als quals hem arribat en un document i fem, també, una reflexió sobre quins valors o principis han guiat les nostres decisions.
- Posem en comú les conclusions amb el conjunt del grup-classe.

L'Economia Social i Solidària a Catalunya

Parlem d'economia social i solidària per a referir-nos a un conjunt de pràctiques i organitzacions que es regeixen per **posar el focus en el bé comú per damunt del lucre privat**. Alguns dels principis clau de les entitats que formen part de l'economia social i solidària són:

- » Gaudir d'un alt nivell d'autonomia en la gestió.
- » Promoure una ocupació de qualitat.
- » Perseguir una finalitat social explícita i principal.
- » Tenir una governança inclusiva, que es caracteritza per processos de presa de decisions participatius.
- » Garantir que el repartiment d'excedents no es faci en funció del capital.
- » Transformació social i compromís mediambiental.
- » Arrelament en el territori, intercooperació i participació en el teixit social.

L'Economia Social i Solidària a Catalunya

L'ESS està formada per organitzacions diverses: mutualitats de previsió social, cooperatives, societats laborals, fundacions, associacions i les confraries de pescadors. També trobem formes empresarials pròpies com els Centres Especials de Treball o les Empreses d'Inserció.

El mutualisme

Les mutualitats són entitats asseguradores no lucratives, especialitzades en assegurances personals, sota els principis de protecció mútua, solidaritat, gestió professional i organització democràtica. Tenen el seu origen en la voluntat de protecció mútua quan no estaven desenvolupades institucions públiques de Seguretat Social. Les mutualitats neixen a l'Edat Mitjana, vinculades a gremis o professions.

L'Economia Social i Solidària a Catalunya

El **Tercer Sector Social** és el conjunt d'entitats privades sense afany de lucre, mutualistes o prestadores de serveis, que treballen per la inclusió i la cohesió social, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables de la societat.

A Catalunya, el Tercer Sector Social aplega milers d'entitats no lucratives que actuen en el camp social i presten serveis a més d'un milió de persones.

L'Economia Social i Solidària a Catalunya

El **cooperativisme** modern neix a Europa a mitjans del segle XIX, amb la fundació de la Societat Equitativa dels Pioners de Rochdale el 1844. Més tard, l'any 1895 es va crear l'**Aliança Cooperativa Internacional** (ACI), que va aprovar els 7 principis cooperatius.

Actualment, a Catalunya hi ha un gran nombre i diversitat de cooperatives: agràries, de serveis, de treball associat, de consumidors i usuaris, d'habitatges, de crèdit, d'assegurances, sanitàries, d'ensenyament, marítimes, integrals i rurals, etc.

Principis cooperatius

- 1- L'adhesió voluntària**
- 2- La gestió democràtica**
- 3- La participació econòmica**
- 4- L'autonomia i la independència**
- 5- L'educació, la formació i la informació**
- 6- La cooperació entre les cooperatives**
- 7- L'interès per la comunitat local**

L'Economia Social i Solidària a Catalunya

L'Associació Economia Social Catalunya (AESCAT) és l'entitat que representa i aglutina tots els agents d'aquest sector. Promou una societat amb una economia plural, amb més qualitat democràtica, on s'estenguin i reforcin els valors de llibertat, igualtat i fraternitat sobre la base del reconeixement de la igualtat en drets i deures dels ciutadans, tant en l'esfera pública com en la gestió de les entitats, les organitzacions i les empreses.

Les entitats que integren l'AESCAT són:

Confederació
de Cooperatives
de Catalunya

La Confederació
Empresarial del
Tercer Sector

Federació
de Mutualitats

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya

Taula d'entitats del
Tercer Sector

Xarxa d'Economia
Solidària de
Catalunya

L'Economia Social i Solidària a Catalunya

Dades clau

- Representa el **5% del producte interior brut (PIB)** català, produït per prop de 10.000 empreses i amb una base social aproximada de 2,5 milions de persones sòcies.
- És present a tots els sectors d'activitat. Destaca molt per sobre de la resta, el **sector dels serveis**, que en el cas de les cooperatives representa el 59% del total, seguit del de la indústria (16%) i la construcció (15%).

Carta de principis de la XES

Segons la [Carta de l'Economia Solidària](#), les empreses i entitats de l'economia solidària es regeixen per sis principis fonamentals:

- Equitat
- Treball
- Sostenibilitat ambiental
- Cooperació
- No-lucrativitat
- Compromís amb l'entorn

Gràcies!

